

28 • 7 • 2010 17

информационен бюлетин

АРХИТЕКТУРА

български архитект

седмично издание на съюза на архитектите в България

тел.: 943 8321, 943 8355; факс: 02/943 8349; E-mail: sab@bularch.org; www.bularch.org

САБ е член на Международния съюз на архитектите, Международния съюз за паметниците на културата и забележителните места,

Асоциацията на признатите европейски експерти, Съвета на архитектите от Европа

Адрес на редакцията: 1504 София, ул. „Кракра“, 11, т. 943 8350, т./факс 943 8326;

E-mail: archvalart@centrum-group.com; Цена: 0.25 лв.

архитектурно образование

МЕЖДУНАРОДНАТА АКАДЕМИЯ ПО АРХИТЕКТУРА СТАВА ГАРАНТ НА ОБУЧЕНИЕТО В ЕПУ

СВЕТОВНО ПРИЗНАТИ АРХИТЕКТИ ПРЕПОДАВАТ НА СТУДЕНТИТЕ
ОТ НОВАТА УЧЕБНА ГОДИНА

Международната академия по архитектура поема методическото и организационно ръководство на архитектурната специалност в Европейския политехнически университет (ЕПУ) в Перник. Това стана ясно на провелата се на 21 юли т.г. в ЦДА пресконференция, организирана от университета и представители на архитектурния бранш у нас. Освен Международната академия, активно участие в програмата по архитектура ще имат Съюзът на архитектите в България и Камарата на архитектите в България, чиито представители подписаха споразумения за сътрудничество с ръководството на университета. От ЕПУ обещаваат програма-

та по архитектура да бъде първата по рода си в България. Освен собствено работно място, до което ще имат 24-часов достъп всичките студенти по архитектура, ще имат възможност да практикуват при доказани специалисти в областта, в избрано от тях университетско дизайн-студио. Класовете ще бъдат с малък брой учащи се, което ще осигури на студентите индивидуализирано обучение и допълнително внимание от преподавателите към всеки от тях.

“Петгодишното магистърско обучение по архитектура е в основата на новия университет. Архитектурата е регулирана професия. Нашата програма отговаря на всички държавни

изисквания. Много повече! За първи път в България студентите ще се концентрират върху архитектурата като изкуство”, каза проф. Христо Христов, ректор на Европейския политехнически университет. Уважаваният проф. арх. Стефан Попов е ръководител на специалността и катедрата по архитектурно проектиране. Академици и професори от Международната академия по архитектура, като Ричард Ингланд, Манфреди Николети и Тадао Андо, ще провеждат уъркшопове и възлови лекции със студентите на ЕПУ и ще участват активно в оценяване на техните постижения.

нов брой

проф. арх. Стефан Попов

проф. Христо Христов

„Термес парк“ в София
таба с еногана в гоце делчев
grand pari(s)
„помпиду“ в метц

САБ ОРГАНИЗИРА КОНКУРС ЗА „УЧАСТИЕ“ В БИЕНАЛЕТО ВЪВ ВЕНЕЦИЯ

Организатор: Клуб на младите архитекти (ССА), САБ

Съорганизатор: ARHITEKTURA.BG

Задание: Да се предоставят идеи за участие на България във венецианското Биенале'2010 без бюджет. Да се провокира тълпата от минавачи да забележи екипа от четирима български архитекти и/или студенти по архитектура.

Условия: Материалите и трудът по изработването им да не надвишават 200 лв. Материалите да не тежат повече от 10 кг. Участниците да са членове на КМА към крайния срок на предаване.

Награди: Четиримата участници с най-високо оценени проекти ще спечелят четиридневен престой във Венеция (от 5 до 9 октомври 2010 г.) и пътни разходи отиване-връщане, а проектът, спечелил първо място, ще бъде изпълнен.

Според Съюза на архитектите най-ценното на Биеналето във Венеция е самото посещение – контактите с чуждестранни архитекти, новите запознанства, лекциите. И тъй като тази година бюджет за участие няма, САБ решава все пак да изпрати на свой разноски четирима млади архитекти да посетят мероприятиято. За целта обявява отворен криейтив-конкурс за архитекти и студенти по архитектура на тема „Как България да участва в Биеналето без бюджет“. Идеята е младите хора в бранша да дадат предложения как екип от четирима българи, присъстващи на мероприятиято, могат да бъдат забелязани от света, да провокират и посетители, и участници в Биеналето да им обърнат внимание. Предложенията са индивидуални, но трябва да са предвидени за екип от четирима архитекти/студенти. Няма ограничения във формата на участие – идеите могат да бъдат представени по всякакъв начин – чрез печатни материали, макети, дрехи, предмети, хора, интерактивни инсталации и т.н. Има само три условия за състезаващите се:

- „Идеята“ да тежи не повече от 10 кг;
- Материалите и трудът по изработката им да не струват повече от 200 лв.;
- Участниците в конкурса трябва да са членове в Клуба на младите архитекти (КМА) към САБ и ССА.

Тези, които не са, но искат да участват в конкурса, биха могли да подадат заявка за членство до крайния срок за предаването на проектите – 29-ти август. Записването за всички студенти по архитектура е безплатно, а завършилите архитекти трябва да са членове на САБ.

След крайния срок за предаване, ще бъде организирано открито обсъждане/защита на проектите и оценяването ще се извърши от публиката, а не от избрано жури. Всеки, който присъства в залата, ще има възможност да даде своята оценка. Четирите най-добри предложения ще спечелят транспорт до Биеналето и четирима нощувки в хостел за периода 05-09.10.2010 г., а премираният на първо място проект ще бъде реализиран.

Официалното откриване на конкурса се състоя в сряда на 21.07.2010 г., от 18 часа в централата на САБ на ул. „Кракра“ № 11.

Доротей Тодорова

ВЪЗПОМЕНАНИЕ ЗА АРХИТЕКТ ГЕОРГИ ЛАБОВ (1931-2010)

Фондацията за християнска архитектура и изкуство „Никола Фичев-Захарий Зограф“ изказва съпричастност към скръбта на близките, на колеги и приятели на арх. Георги Лабов по повод неговата кончина.

Арх. Георги Лабов беше учредител и неизменен член на Управителния съвет на фондацията и допринесе за изпълнение на благотворителните програми на фондацията. С неговото съдействие фондацията успя да реставрира и консервира забележителния средновековен манастирски комплекс „Св. Йоан Предтеча“ в Кърджали и да издаде луксозната книга „Български манастири“ в две емисии на български и английски езици. Арх. Георги Лабов, като проектант в НИПК, е създал и ръководил проекти за реставрация и консервация на десетки паметници на културата в Пловдивски и Родопски райони.

Арх. Георги Лабов, като специалист в Управление архитектура и градоустройство към

Софийска община е допринесъл за решаване на много от проблемите на генералния план на София. Натрупаните познания за София арх. Лабов изрази в издадената от него книга „Архитектурата на София“, както и неговото участие в сборника „София-120 години столица на България“. Като член на УС на САБ и негов главен секретар арх. Георги Лабов отдаде своите сили и възможности за укрепване и развитие на Съюза на архитектите в България.

Управителният съвет на фондацията загуби един достоен съратник, колега и приятел.

Управителен съвет на Фондацията за християнска архитектура и изкуство „Никола Фичев-Захарий Зограф“

Почина
арх. Минко Минков
13.06.1938 – 17.07.2010
Поклон пред светлата му памет!
САБ – Обединение
„Сдружени софийски архитекти“

УТОЧНЕНИЕ

Уважаеми колеги,

Като следствие от редакторска намеса или недоглеждане подаденият от мен за публикуване материал, озаглавен „Англо-американското училище в София ще представи устойчивата архитектура на България в Европейския парламент“, се появи в брой 16/21.07.2010 г. на информационен бюлетин „Български архитект“ в пререструктуриран вид. Тъй като въпросната намеса обърква логиката на изложената информация, моля всички, които проявяват интерес към темата, да прочетат материала в оригинал на електронната страница на САБ, раздел „Актуални вестии“/Резултати от конкурса на САБ „Най-добри примери за устойчива архитектура“ – България.

арх. Росица Златанова

ЕДНА ВЕЛИКОЛЕПНА КНИГА...

продължава от с. 4

та към клиентите и проектантите, след като отбелязва, че хармонията (написано е „доверието“), културата и претенциите на бъдещите обитатели (клиентите) и архитектите, заели се да разработват проекти на жилищни сгради, е изключително важна. Доверието на клиента към избрания архитект трябва да се основава на добра осведоменост за творческите възможности на архитекта. Архитектът трябва да има увереността, че клиентът ще реализира точно и без своеволия неговия проект. Това в българските условия, твърдя

по личен опит (у нас имам около няколко десетки реализирани проекта за жилищни сгради, а в Адис Абеба – Етиопия 500 апартамента в различни 6-многоетажни сгради, едната „монастирски тип“ – със 150 апартамента и две дворни пространства, с подземен гараж за 150 леки коли, временно пригодени за жилища) е **много трудно!** Хармонията в процеса на проектирането се превръща в дисхармония в процеса на реализацията! Бих желал в подкрепа на откровените от автора на книгата съвети да спомена, че големи-

ят – със световна известност архитект Ричард Нойтра, в интерес на посочената хармония е пожелавал да поживее една седмица с фамилията, която ще обитава проектираното от него жилище. Това много рядко (а у нас едва ли!) е възможно. Но осъзнаването на менталното ниво за изискванията на клиента от страна на архитекта, (който трябва да забрави философията си, принципите си, нормативите, които познава) и когато това ниво му стане ясно да реши дали си струва творческият риск да разработва проекта за жилището на този кли-

ент. При всеки случай се явява критичният въпрос на Хамлет: „To be or not to be?“

С едно изречение бих желал да заключа: книгата на професор д-р архитект Стефан Попов, професор на МАА, е с изключителна практическа стойност и безусловно от голяма полза в съвременния етап от многостранното по обхват и организация жилищно проектиране, и строителство в България.

доц. д-р арх. Матей Матеев, президент на НАА-Пловдив, професор по приложно проектиране в университета на Адис Абеба, Етиопия

архитектурно образование

ПРИНЦИПНО НОВИ ОСНОВИ, НА КОИТО СЕ СЪЗДАВАТ АРХИТЕКТУРНИТЕ СПЕЦИАЛНОСТИ КЪМ ЕПУ

Създаването на архитектурна специалност има не само своите трудности, но и възможност за важни преимущества, които се състоят предварително в ясно определени правила и изисквания към всички участващи в новото начинание – студенти и преподаватели.

1. Създаване на организация на учебния процес на базата на персонална отговорност, а не анонимна безотговорност на преподавателите за крайния резултат от обучението – знаещият и можещ специалист.

■ Обучение във вертикални учебни дизайн-студия, създадени на конкурентна база и на автономен принцип.

■ Възможност за прилагане на различни, конкуриращи се преподавателски подходи, съчетани с възможност за сравнение на постиженията – еднакви теми, единни изложби на всички проекти еднакви по тема, подредени по преподаватели, оценка на работата от външни изявени практики, не въввлечени в преподавателска работа във факултета.

■ Избор всеки семестър на студентите, в кое дизайн-студио биха желали да се обучават, съчетани с избор от страна на тима преподаватели, водещи студията, с кои от избралите ги студенти предпочитат да работят.

2. Стриктен подбор на екипа от преподаватели.

Първо: измежду най-изявените и доказали се с работата и постиженията си млади български архитекти.

Второ: с привличането в учебния процес на едни от най-големите световни имена в архитектурата – академиците и професорите на Международната академия по архитектура, като Ричард Ингланд, Манфреди Николети, Тадао Андо и много други, за провеждане на уъркшопове, възлови лекции и оценка на постиганите резултати от нашите студенти.

3. Стриктен подбор на кандидат-студентите на базата на откриване на предразположения към архитектурата, не по форма, а по същество.

4. Малък брой на обучаемите, който позволява персонална отговорност върху обучението на всеки един студент (30-40 студенти).

5. Индивидуално постоянно работно място за всеки студент по архитектура в университета, достъпно 24 часа, както е във всички реномирани университети по света.

6. Външен независим контрол на постигнатите през всеки семестър резултати в обучението на студентите по архитектурно проектиране, състоящ се в:

■ публични изложби на всички проекти, на всички студенти, наредени по преподаватели. Целта е да се види цялостно действителното ниво на качеството на работата в цялата група и по преподаватели, а не да се представят само специално подбирани проекти.

■ публични защити и оценки на всички студентски проекти по преподаватели, пред изтъкнати архитекти от практиката, не въввлечени в преподаването, позволяващи обективни оценки и в присъствието на всички желаещи външни гости, включително и родителите.

■ публични обсъждания на изложбите и получените през семестъра резултати и тяхното публикуване, проведени от изтъкнати архитекти-проектанти от САБ, КАБ и широката общественост.

7. Всеки семестър анонимно проучване на оценката на студентите относно преподавателската работа на всички преподаватели (редовни и хонорувани) по единна анкетна карта.

Гарант за качеството на архитектурното обучение в новия университет е Международната академия по архитектура, която поема съгласно подписан договор методическото и организационно ръководство на всички архитектурни специалности в ЕПУ.

Гарант за качеството на архитектурното обучение в новия университет се явява и Съюзът на архитектите в България, както и Камарата на архитектите в България, които ще бъдат привлечени за първи път оперативното управление на архитектурните специалности в български университет.

Най-достовърни референции за системата на обучение на МАА можете да получите от следните места:

• От студентите, обучавани и завършили архитектура при екипите на МАА.

• От архитектурните бюра, които наши възпитаници имат или работят.

• От постиженията, които наши възпитаници имат.

За подробности: <http://epu.bg>

От ръководството на ЕПУ и Международната академия по архитектура

ЕДНА ВЕЛИКОЛЕПНА КНИГА – ОЗАГЛАВЕНА „ЖИЛИЩЕТО КАТО УДОВОЛСТВИЕ“

В затишието на жилищното строителство у нас, породено от глобалната икономическа и финансова криза, настъпва един период на осмисляне на пространствената среда и структура – преди всичко на апартаментното жилище. В последните две десетилетия – последното на XX век и първото на XXI век в това направление не са настъпили качествени изменения на жилищната сграда. „Напудрените“ нови апартаментни сгради притежават „модерен аранжимент“, но накичени, най-печалното!, със стари балкони или лоджии с малка ширина, а и с голяма дължина в много случаи, което не допринася съществено, а даже никак за апартаментния комфорт. И отново, и в нови сгради, се появява затварянето и остъкляването им във всевъзможни вариации и материали от собствениците им. По системата „направи си сам“ такива промени са повсеместни, даже и при привлечени „майстори“. В ход е едно досадно поциганяване на фасади и долнокачествено увеличаване на полезната площ.

Дошло е време за преосмисляне на нещата. Дошло е време да се появят нови пространствени решения на масовия апартамент, които казват „сбогом!“ на мини-стайчките и безсмислените коридори, на „стайните натрупвания“ в решението на апартаментите.

Появата на книгата на проф. Стефан Попов – озаглавена малко необичайно на пръв поглед „Жилището като удоволствие“ (би трябвало да се разбира: жилищната среда като жизнено пространство, доставящо удоволствие за бита на обитателите, е особено ценна и навременна). По оригинален начин в тази книга е изложена философията на формиране на жилището от неговите пространствени елементи и пренасяне. На новото му качество в качествено нова урбанистична среда.

Недостатъчно е просто да се каже, че книгата излага един нов маниер на характеристика на тези елементи, чрез който може да се постигне въобразяване, проектиране и реализация на модерни апартаментни, и други малоетажни и многоетажни сгради (вкл. такива, съчетани с части за различна творческа дейност).

Още в увода на книгата авторът отбелязва: „Жилищната сграда е море от конкретни решения при конкретни условия (това е повторено и в заключителните думи, където го нарича „джунгла от проблеми“), но тя има и единни принципи (подч. от автора на книгата), на които се изгражда. Точно на тези принципи е посветена тази книга“. По-нататък авторът пише: „Тази книга има една структура, която започва от новостите на решението на отделните групи помещения и техните елементи, за да стигне до принципите на тяхното обединяване в единен, добре действащ организъм.“

В съответствие с възприетия маниер на анализ и дискусия, книгата поднася:

Част първа – „Жилището като удоволствие“

- Жилището – познато и непознато
- Видове съвременни жилища
- Жилището и неговото архитектурно решение, като първостепенен фактор за доброто живее
- Част втора – „Елементи на жилището“
- Дневната в жилището
- Камината в дома
- Храненето в дома
- Допълнителни елементи към съдържанието и обзавеждането на дневната част на големия дом
- Входно пространство
- Нощната почивка. Спалният тракт на дома
- Банските помещения
- Спортът в жилището, като удоволствие
- Природата, градината и домът
- Работа и хоби-дейности в дома
- Спомагателните сервизни про-

странства в дома
Част трета – „Композиционни проблеми на съвременното жилище“

- Композиция на централната част на дома, като възлов момент на общото решение
- Принципи на ситуиране на еднофамилни жилищни сгради
- Колективни форми на жилищно обитаване
- Бъдещето и жилищното строителство
- В цялото изложение не намирам позиция на автора:
- за изменение, вкл. нарастване на жилището при изменение на състава и числеността на семейството;
- за ситуиране на жилища в традиционни парцели, без огради (в Българските случаи например в Марково, край Пловдив и в „Драгалевци“, в периферията на София оградите напомнят средновековни крепости, на които липсват бойници и амбразури за притежаваните от собствениците оръжия. В Адис Абеба такива огради имаха набодени по върховете си за сигурност счупени стъкла – „красота“!);
- за ситуиране на къщата неупоредено на улицата, (а например завъртяна на 45°, спрямо нейната линия), както и на английската система със стълби до къщата в отстоянието ѝ от улицата и вход на ниво високо с 1.50 м. Длъжен съм да добавя, че разработената от мен система от многофункционални модули за жилища и малки обществени сгради – като най-икономични пространствени конструктивни структури за бездомните и бежанците, за пострадали от земетресения и други природни бедствия, не борава с парцелни

ограничения в техния стандартен вид, а се осъществяват в свободна природна среда, без правоъгълни, а свободни по форма „псевдо-парцелни“ разделителни линии;

- за перистилни и атриумни решения в цялостната структура на дома.

Имам лични възражения за употребата при съставянето на текста на „градоустройство“ вместо „урбанизъм“ или „урбанистична среда“ и на „архитектурен образ“, какъвто архитектурата няма, а има „пространствено-тектонична структура“.

Книгата на проф. Попов съдържа 264 страници и е богато илюстрирана със схеми и фотографии, които дават представа за нейната цялостна структурна насоченост. Отличава се с високо полиграфично качество и добър дизайн. Корицата е привлекателна, но има някаква цвятова нестепенуваност по текстоалното ѝ съдържание. Моето лично мнение е, че червени следваше да бъдат буквите на „Жилището“, а светло сиви (не фрапиращи като сега бели) на името на автора, чието място е в горната част на корицата, а не долу вдясно. Но това е моя лична и съвсем незадължителна констатация. Цифрите в началото на текстовете, отбелязващи частите и подтемите им, са груби, едри и неподходящи за такава артистична книга. Черният им цвят подчертава тази им малко груба особеност. В цялост книгата е едно много добро издание на издателството „Арх и Арт“.

В заключението авторът на книгата отправя няколко съве-